

řádka kosočtverců. A jako by mi tak obrázkovým písmem bylo vysloveno jakési radostné poselství.

Dělám chybu, že beru všechno tak smrtelně vážně. A proč zas tancuju, jak mi pískají? A proč zas běhám s přírubou pod hákem jeřábu a proč se zas nedokážu zastavit? Ale když už v tom lítám, tak ať je aspoň mně jasný, že to všechno beru jen jako velkou píčovinu!

A když jsem si tak dal sám sobě rozhrěšení, vytáhl jsem si z přístěnku křeslo, nasoukal se do zimního kabátu, narazil ušanku a posadil se.

Ale samozřejmě, že si vzpomínám na ten křik i na ten smrad! Na to už nikdy nedokážu zapomenout. To já jsem křičel, to já jsem smrděl!

Dvanáct

V říjnu 1956 došlo v jedné z brněnských periferních čtvrtí (v Obřanech) ke dvěma brutálním vraždám malých dětí, chlapce a holčičky. Obě děti byly bestiálním způsobem znásilněny a zardoušeny. A protože na nejvyšších místech panovaly obavy, že by tak hrůzný zločin mohl zneklidnit veřejné mínění, pokud nebude vrah rychle dopaden a potrestán, a protože v Maďarsku právě v tom čase propukly obrovské politické nepokoje a rozhořely se nakonec v protikomunistickém povstání a protože dohlížecí orgány se domnívaly, že by k nám z Budapešti mohla přeskočit jiskra a každé zneklidnění veřejného mínění bylo tedy nanejvýš nežádoucí, rozběhlo se urychlené vyšetřování těch vražd, padni komu padni.

Prvním zákonem rodiny bylo bránit ji jako společenství. A to byl taky hlavní důvod, proč byla zřízena instituce Dušičky. A tak každý, kdo ohrozil pověst a dobré jméno rodiny a tak i všechny její příslušníky, měl právo očekávat, že Dušička vůči

němu zasáhne. A proto samozřejmě nemínila čekat, jestli na Ludvíka Jordána, o němž rodina věděla, že je tím člověkem bestii, dopadne rameno spravedlnosti.

V Ludvíkově bytě (v poschodí nad obřanským hostincem U zmoly) se sešla vybraná skupinka reprezentující rodinu a byl vynesena rozsudek a Ludvík popraven oběšením. A potom všechno uspořádáno tak, aby nebylo pochyb, že Ludvík spáchal sebevraždu.

K účastníkům exekuce přibrala Dušička také Aleše a Lucii, tehdy šestileté. Udělala to snad proto, aby vrah měl v hodině smrti před očima tvářičky připomínající mu jeho zločin, anebo tak chtěla u vybraných dětí vypěstovat smysl pro fanatickou kázeň?

(Rameno spravedlnosti dopadlo pak úplně jinam, kriminalisté si našli jiného viníka a samozřejmě zcela nevinného, jak už bylo tehdy zvykem.)

provaz zavěšili na hák, z kterého předtím sundali lustr, a docela zřetelně si pamatuju, jak zkoušeli pevnost háku, jak kdosi vylezl na židli a oběma rukama se chytil provazu a jak opice se vytáhl nahoru, zatím jsme se seřadili do kruhu, udělali jsme takové kolečko kolem židle přistavené pod hák s provazem a nechali jsme uličku, jíž pak přivedli strýce Ludvíka a přinutili vylézt na židli, ale teprve pak komusi došlo, že přece potřebují ještě jednu židli, a bylo vidět, jak Dušičku rozčiluje, jací jsou to tupani, a sama donesla tu druhou židli a ten, co měl na hlavě kápi, teď na druhou židli vylezl a chvíli tam tak stál naproti strýci stojícímu se svázanými rukama na první židli, okamžik si hleděli do očí kulatými otvory v kápi, teprve pak mu kat nasadil smyčku, myslím, že to všechno vypadalo jako nějaká hodně ochotnická scénka, ale to mi tenkrát vůbec nedocházelo, bylo mi šest roků, byly jsme tam s Lucií jediné děti, nerozuměly jsme tomu, co se tam děje, dodneška nechápu, proč si Dušička vybrala zrovna nás (teď už ten dům dávno nestojí, zbourali ho někdy v sedmdesátých letech), pak Dušič-

ka přečetla rozsudek, ale strýcovi to došlo, teprve když Lucii a mně dala příkaz, abysme přistoupili pár kroků blíž k němu, do středu kolečka, Lucie mě chytla za ruku a strýc se začal třást a prosit, aby ho nechali, Dušička něco řekla muži s kápí a ten si klekl a chytil židli za nohy a prudce s ní škulbl, až odletěla, a strýc ztichl, zavřel jsem oči, ale už bylo pozdě, už jsem toho viděl tolik, že to ve mně vybuchlo, začal jsem křičet, ale nešly ze mě jen zvuky, pochcal jsem se a posral

Aleš měl vždy při vzpomínce na ten podzimní den pocit neskutečnosti. Ale zároveň byla ta vzpomínka všudypřítomná. A přemýšlel o tom, jestli to, že se jí nedokáže zbavit, nespočívá právě v její neskutečnosti.

Jednou si zašel do Univerzitní knihovny a ve studovně tam seděl nad starými ročníky novin. Ale v novinách z těch dnů našel jen snímky dokumentující řádění kontrarevoluce v Budapešti a oprávnující tak příjezd sovětských tanků. Ale uvědomoval si, že na tom není nic překvapivého. O bestiálních vraždách u nás se v tehdejších novinách většinou vůbec nepsalo, pokud nešlo o řádění diverzantů.

Jindy ho napadlo, že si možná zvolil bílovickou knihovnu z toho důvodu, že tam bylo blízko do Obřan. A šel pak podél Svitavy, až došel do míst, kde tenkrát stála hospoda U zmoly. Ale dnes už nic nenasvědčovalo tomu, že by tam někdy něco takového stálo.

Třináct

Nakonec tam usnul, uzamčený do kožešinou podšitého kabátu a v křesle, co si vytáhl z přistěnků. To byla zřejmě práce těch skleniček, co nahore vypil s bratrány. Ale bohužel toho moc nenaspal, protože ho zas probudil ten úzkostný sen.